

Maan vesitalous ja kasvukunto

Monimuotoinen pelto tuo kestävyttä ja kannattavuutta viljelyyn

Luonto herää kevääseen. Tulevan kevään kylvöissä kannattaa huomioida vallitseva epävarmuus markkinoilla. Viljelyn monipuolistaminen, esim. valkuaiskasvien tuotanto tukee huoltovarmuutta ja monet valkuaiskasvit sitovat myös typpeä ilmasta (härkäpapu ja herne). Kannattaa harkita myös enenevässä määrin sopimustuotantoon siirtymistä, jotta voidaan pienentää markkinariskejä.

Viljelyn monimuotoistamisessa on kyse siitä, että yksipuolisesta viljelystä pyritään kohti maan parempaa kasvukuntoa viljelykasvivalikoimaa ja viljelykiertoja monipuolistamalla. Kristiina Reginan mukaan: ”Suomessa monimuotoistaminen tapahtuu viljelykiertoja parantamalla ja sekaviljelyllä, jossa pellolla kasvatetaan useita kasvilajeja samanaikaisesti. Kasvipeitteisyyden lisääjänä realistisin menetelmä on kerääjäkasvien käyttö”.
Lue lisää: <https://www.luke.fi/artikkeli-monimuotoinen-pelto-tuo-paremmen-tuoton/>

Seuraavasta linkistä löytyy [Maatilan kevättöiden tarkistuslista](#), joka auttaa kasvintuotannon riskienhallinnassa ja varmistaa kevättöiden sujumista poikkeuksellisissa olosuhteissa. Listan ovat laatineet yhteistyössä MTK-Varsinais-Suomi, Maaseutuhallinto ja ProAgria Länsi-Suomi.

Sisältö

Jutut ja tulevat tapahtumat:

Monimuotoinen pelto tuo kestävyttä ja kannattavuutta viljelyyn	1-2
Havainnot talvisateiden jälkeen	3-4
LOSSI-hankkeen webinaari 3.4. kuivuuteen varautumisesta	4
Osallistu Itämeren ympäristöystävällisiin viljelijä -kilpailuun	4
Maveka-hankkeen tilaisuudet siirtyvät väliaikaisesti verkkoon	5
Tapahtumakalenteri	6
Muiden järjestämät tapahtumat	6
Lukelta tulossa uusi sovellus kasvintuhoojariskien hallintaan	6

MTK:lta uusi Luonnon monimuotoisuusohjelma

MTK:n Luonnon monimuotoisuusohjelmassa (2020) todetaan että, turvaamme ja edistämme luonnon monimuotoisuutta mm. hyvillä viljely- ja metsänhoitokäytännöillä. Viljelykäytäntöihin liittyen nostetaan esiin seuraavia tavoitteita:

- sallitaan hallittu hoitamattomuus välttämällä esim. pientareiden niittoa, vieraslajien leviämisen estämisestä tulee kuitenkin huolehtia
 - pidetään huolta peltojen reuna-alueiden laadusta kiinnittämällä huomiota niiden avoimuuteen ja puoliavoimuuteen, jotta luontotyyppi muuttuu vaihteittain
 - **monipuolistetaan viljavaltaisia viljelykiertoja ottamalla viljelyyn esim. valkuais- ja öljykasveja, syysviljoja, monivuotisia kasveja sekä nurmia**
 - **lisätään peltojen talviaikaista kasvipeitteisyyttä**, mikä tarjoaa vesiensuojeluhyötyjen lisäksi elinympäristöjä monille lajeille
 - vähennetään kasvinsuojeluaineiden käyttötarvetta nurmikierron avulla
 - kannustetaan tiloja luonnon monimuotoisuutta edistävään peltolaidunnukseen osana eläinten hyvää hoitoa
 - edistetään alkuperäisrotujen kasvatusta
 - kannustetaan tavanomaista tuotantotapaa käyttäviä tiloja hyödyntämään myös luomun viljelymenetelmiä
 - edistetään ja kehitetään biologista kasvinsuojelua sekä täsmäkasvinsuojelua
 - parannetaan pölyttäjien elinolosuhteita esim. kukkivia kasveja viljelemällä
- Lue lisää: [MTK:n Luonnon monimuotoisuusohjelma 2020](#)

Lähteet

Sihvonen, Marjatta (2020). Monimuotoinen pelto tuo paremman tuoton:
www.luke.fi/artikkeli-monimuotoinen-pelto-tuo-paremmen-tuoton
[MTK:n Luonnon monimuotoisuusohjelma 2020](#)

*Koska päästään pellolle?
 Kevätkylvöä viime vuonna
 30.4.2019.*

Havaintoja talvisateiden jälkeen

Monilla peltolohkoilla on tarvetta sekä peruskuivatukseen että paikalliskuivatuksen kunnostamiseen. Kunnostustoimien kustannustehokas kohdentaminen alkaa ongelmakohtien ja niiden laajuuden tunnistamisella. Ojastojen toiminnan tarkastuskierrros ja huolto-/kunnostustoimet voivat aikaistaa pellolle pääsyä.

Pelkkä kunnostaminen ei aina riitä, vaan ojaston peruskorjaus/uusiminen on joillakin lohkoilla tarpeen. Kannattavat ojitusinvestoinnit pohjautuvat tilakohtaisiin tuotantoratkaisuihin: Esim. mitä ja miten viljellään? Ja mihin lohkoihin kannattaa panostaa?

Kuivatus kuntoon

Peruskuivatukseen luetaan valtaojat, pienehköt pengerrykset ja purojen vedenjohtokyvyn parantaminen. Peruskuivatuksella luodaan edellytykset *paikalliskuivatukselle*, johon kuuluu mm. piiri-, sarka- ja salaojitus (www.ymparisto.fi).

Peruskuivatus kannattaa laittaa ensin kuntoon, sillä jos valtaoja ei vedä, salaojituskaan ei toimi kunnolla. Valtaojien kunnostusta suunniteltaessa selvitettäviä asioita ovat mm. aiemmat perkaukset, suunnitelmat, lupien tarve, rahoitus ja ojitussyhteisön tilanne. ELY-keskuksen arkistosta löytyy tietoa vanhoistakin ojitushankkeista ja ojitussyhteisöistä. Neuvo 2020 -palvelun kautta on myös mahdollista saada ojitusasiantuntijalta neuvontakäynti ja arvio kunnostustarpeesta sekä neuvontaa ojitussyhteisön aktivointiin.

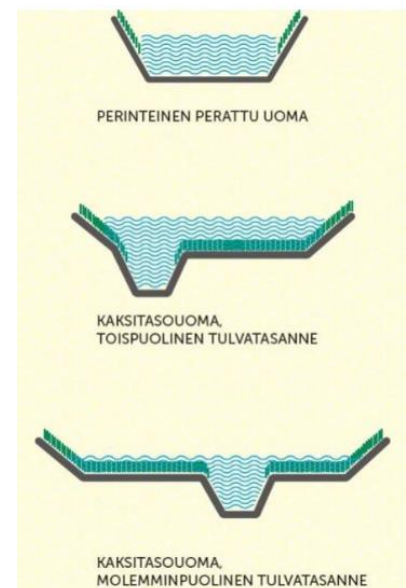
Monia kiinteistöjä koskevien peruskuivatushankkeiden toteuttamiseksi tulee aktivoida uinuva ojitussyhteisö tai perustaa uusi. Nämä ojitushankkeet tulisi yleensä käsitellä ojitustoimituksessa, jossa käsitellään mm. ojitussuunnitelma, toteuttamisedellytykset, kustannusarvio ja kustannusten jakaminen. Lue lisää: [Peruskuivatusuomien kunnossapitohankkeista](#) ja www.ymparisto.fi/ojitustoimitus

Kunnossapidoksi voidaan yleensä katsoa suppeat ja aiemmin ojitustoimituksessa suunnitellut toimet. Peruskorjauksesta on kyse, kun peruskuivatussuunnitelma uusitaan kokonaan tai sitä muutetaan merkittävästi. Suunnitelluista kunnossapitotoimista kannattaa ilmoittaa ELY-keskukseen, jotta voidaan arvioida niiden luvanvaraisuus. Samalla kannattaa kysyä myös [peruskuivatustuen](#) hakemisen mahdollisuuksista. Lue lisää: https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesien_kaytto/Maankuivatus_ja_ojitus

Kaksitasouomat käyttöön tulvahuippujen tasaamiseen ja eroosion vähentämiseen

Viime talven kokemusten perusteella kaksitasouomat näyttävät toimivilta ratkaisuilta. Ne tehostavat kuivatusta, kun suurempi uoman koko lisää sen vedenjohtokykyä.

Tulvatasanteet pidättävät veden mukana kulkeutuvaa kiintoainetta ja mutkitteleva uoman pohja hidastaa veden virtausnopeutta myös matalan veden aikoina. Uomaeroosiota hillitsevät ojan loiviksi kaivetut luiskat ja tulvatasanteet.

Kaksitasouoman etuja

- Kuivatustilan ylläpito
- Uomien kunnossapitotarpeen väheneminen (luiskat ja tulvahyllyt voidaan hoitaa esim. niittokauhalla)
- Purojen ja niiden alapuolisten vesistöjen veden laadun paraneminen
- Uoman ja sen ympäristön eliöstön elinolosuhteiden paraneminen
- Maisemakuvan ja virkistyskäyttömahdollisuuksien monipuolistuminen (www.ymparisto.fi/Maankuivatus_ja_ojitus/)

Lue lisää: <https://blog.hamk.fi/ojatkuntoon/luonnonmukaiset-kaksitasouomat-ymparistoystavallisena-maankuivatusratkaisuna/>

Tsekkaa Mavekan Kuivatus kuntoon - peltokierroksen video täältä: [Peltokierros](#)

Lähteet:

[www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesien kaytto/Maankuivatus_ja_ojitus/Peruskuivatus](http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vesi/Vesien_kaytto/Maankuivatus_ja_ojitus/Peruskuivatus) (luettu 19.3.2020).
Kimmo, Laine (2019). [Esimerkkejä vesienhallintaratkaisuksista ja peruskuivatusuomien kunnostushankkeista](#)

Lue seuraavasta 5/2020 uutiskirjeestä juttu salaojituksesta.

Muiden järjestämät tilaisuudet:

LOSSI-hankkeen webinaari 3.4.2020 kuivuuteen varautumisesta klo 9-12

Linkki: [Kuivuusaineiston pilotoinnin webinaari osallistumislinkki](#)

Webinaari on suunnattu kaikille kuivuudesta kiinnostuneille, jotka haluavat kuulla LOSSI -hankkeessa tuotettavien aineistojen pilotoinnista. Tilaisuutta on mahdollista seurata etänä osallistumislinkin kautta ja tallenne linkitetään myöhemmin verkkosivuille:

https://www.ymparisto.fi/fi-FI/LOSSI/Lossi_hanke/Ajankohtaista

Osallistu Itämeren ympäristöystävällisin viljelijä -kilpailuun

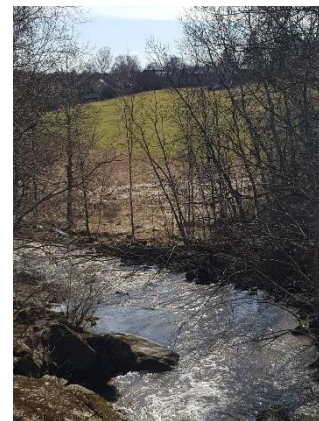
Jälleen etsitään Itämeren ympäristöystävällisintä viljelijää. Haku alkoi 28.2.2020 ja hakemusten viimeinen jättöpäivä on sunnuntai 12.4.2020. Ilmoittaudu rohkeasti mukaan.

Kilpailun sivut löytyvät osoitteesta:

<https://wwf.fi/wwf-suomi/itameren-viljelijoiden-ymparistopalkinto/>

ja hakulomake löytyy täältä:

<https://wwf.typeform.com/to/cGKB4d>.

Maveka-hankkeen toimet siirtyvät väliaikaisesti verkkoon

Siirrämme toiminnan väliaikaisesti verkkoon koronariskin vuoksi ja teemme **podcast- sekä videototeutuksia maan kasvukunnan ylläpidosta ja sen parantamisesta**. Hankkeelle voi mielellään lähettää toiveita näihin asioihin liittyvistä tiedon tarpeista.

Tilaisuudet ja retket on toistaiseksi peruttu. Lisätietoa uutiskirjeissä ja verkkosivuilla:

www.mtk.fi/maveka.

Peltojen kuivatuksen ja kastelun mahdollisuudet -viljelijäryhmä

Kuivatus kuntoon -peltokierros Taivassalossa 24.3.2020

Tsekkaa video täältä: [Peltokierros-video](#)

- kenttähavaintoja ojituksen toimivuudesta talven jälkeen
- peruskuivatuksen ja paikalliskuivatuksen ongelmakohtia (esim. laskuaukot)
- asiaa ojituksen kunnossapidosta
- kaksitasouoma peruskuivatusratkaisuna?

Kuivatus kuntoon -peltokierros Taivassalossa

TULOSSA!

Pellon kasvukuntoryhmä

Peltokierros Varsinais-Suomessa -podcast-sarja

Kokemuksia, ideoita ja esimerkkejä pelloilta

Maveka-hanke vieraillee tulevan kasvukauden aikana varsinaissuomalaisilla pelloilla. Jutuissa kuullaan viljelijöiden kokemuksia ja näkemyksiä tilakohtaisista viljelyratkaisuista ja samalla seurataan kasvukauden etenemistä. Sarja alkaa huhtikuussa.

Lanta ja kierrätysravinteet

Tehokas lannan käyttö -podcast huhti-toukokuussa

Teemoina

- lantayhteistyö
- lannan käsittely ja käyttö
- infoa tulevasta, tekeillä olevasta lantaoppaasta

Pellon kasvukuntoryhmä

Kokemuksia kevätkylvöistä ja uusista maatalousteknologioista -podcast toukokuussa

Lisätiedot: sami.talola@mtk.fi

TAPAHTUMAKALENTERI

Maan vesitalous ja kasvukunto -hanke

Maalis-huhtikuu	Kuivatus kuntoon -Peltokierros Taivassalossa, Youtube-video
Huhti-toukokuu	Lannan tehokas käyttö -podcast
Toukokuu	Kokemuksia kevätkylvöistä ja uusista maatalousteknologioista -podcast

Muiden järjestämät tapahtumat

Voit suorittaa ammattimaiseen kasvinsuojeluaineiden käyttöön tarvittavan kasvinsuojelututkinnon sähköisesti.

Lue lisää: <https://lansi-suomi.proagria.fi/tapahtumat>

Katso myös, miten koronavirusepidemia vaikuttaa

maataloustelemiin: <https://www.ruokavirasto.fi/teemat/tuet-ja-rahoitus>

Maan vesitalous ja kasvukunto (MAVEKA) -hanke, MTK-Varsinais-Suomi

Sami Talola
040 501 0700
sami.talola@mtk.fi

Löydät meidät netistä:
www.mtk.fi/maveka

Lukelta tulossa uusi sovellus kasvintuhoojariskien hallintaan

Luonnonvarakeskus julkaisee uuden LukeKaskas-mobiilisovelluksen, joka tarjoaa tietoa kasvintuhoojista reaaliajassa ja paikkatietoon sidottuna. Vastaavaa viljelijöiden havaintoihin ja ilmoituksiin perustuvaa kasvintuhoojasovellusta ei ole ollut Suomessa aikaisemmin käytössä.

Sovelluksessa viljelijä voi tehdä havainnon omalla älypuhelimellaan niin, että havaintotieto liitetään automaattisesti havaintolohkoon. Viljelijä saa sovelluksen tietokorteista apua tuhohyönteisen tunnistamiseen, ja LukeKaskasiin voi lisätä myös valokuvan havainnostaan.

Tuhoojahavainto tallentuu tietokantaan ja karttapohjaan, jolloin se on myös muiden käyttäjien ja tutkimuksen hyödynnettävissä. Sovelluksen toimivuus perustuu laajaan käyttäjäjoukkoon.

Kasvintuhoojariskit kasvavat ilmaston muuttuessa ja Kaskas-sovelluksen tiedotteiden avulla viljelijä voi varautua omia peltolohkoja uhkaaviin kasvintuhoojiin. Tarkentuneella ja tarpeenmukaisella kasvinsuojelulla saavutetaan sekä taloudellisia hyötyjä että vähennetään kemiallisen kasvinsuojelun haittavaikutuksia. Ilmainen sovellus julkaistaan Luken mukaan kasvukauden alussa ja se löytyy myöhemmin täältä: <https://maatalousinfo.luke.fi/>

Lue lisää: <https://www.luke.fi/artikkeli-tieto-kasvintuhoojista-saapuu-viljelijan-taskuun/>